

LIDSKÝ SMYSL: ZRAK

VIDĚNÍ A VNÍMÁNÍ SVĚTA

OSNOVA

- PERCEPCE: OKO – MOZEK – MYSL
- DETEKCE A KOGNICE: BÁZE, MENTÁLNÍ OBRAZY, SCHÉMATA A METAFORY

- VIDÍME TĚLEM (M-PONTY)
- DUŠE JE MATÉRIE (SEARLE)
- ZRCADLO (STÁDIUM ZRCADLA) INICIUJE USPOŘÁDÁNÍ TÉTO MATÉRIE TAK, ABYCHOM SI UVĚDOMOVALI SEBE /JÁ/SELF (LACAN)

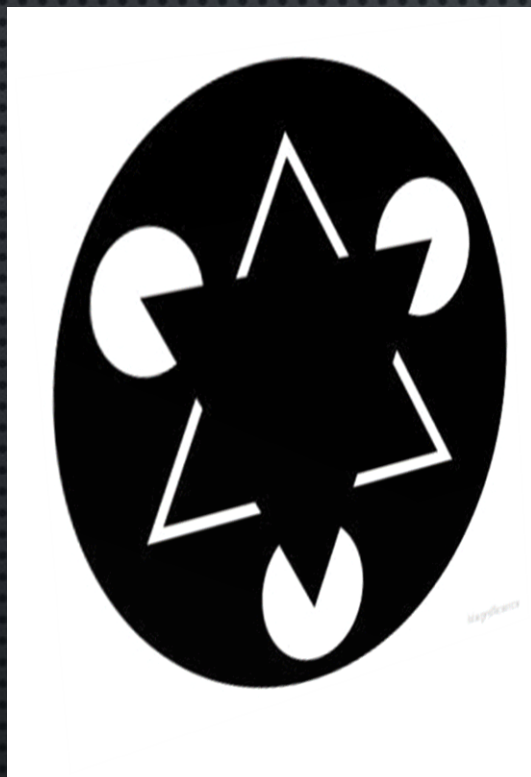
PERCEPCE (VNÍMÁNÍ): OKO – MOZEK – MYSL – OBRAZ

Vstup
Výstup
Nebo jen
průduchy?

Jaques Aumont:
Obraz. Praha 2005

Michael
Baxandall: *Stíny a
světlo*, 1995/2003 –
úvodní kapitola

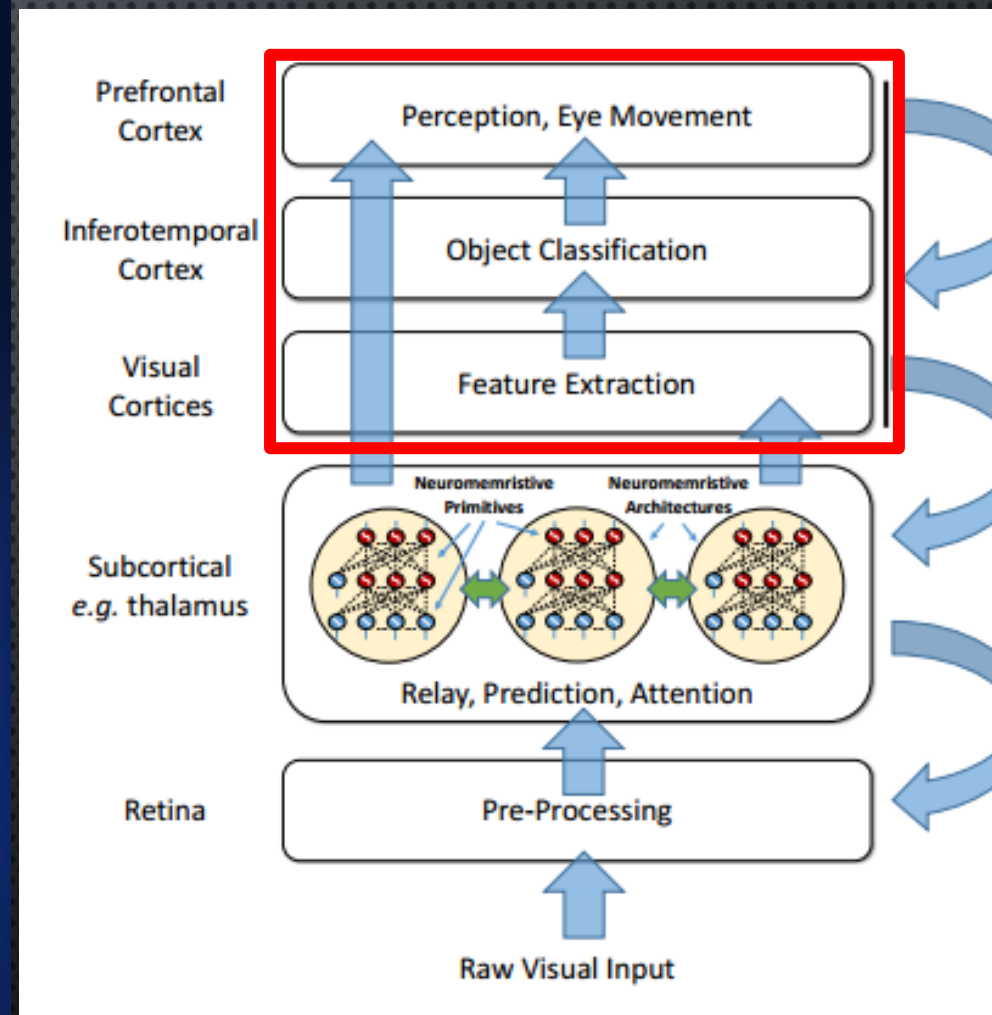
VIDĚNÍ JE (SPOLU-)PROCES



Gestalt (tvar, shape, celek)



Měna: elektrochemické signály



VIDĚNÍ SVĚTA



- ROVINA OSOBNÍ: BUDOVÁNÍ ZRAKOVÉ ZKUŠENOSTI OD DĚTSTVÍ (BERKELEY 1709, PŘÍPAD MIKE)
VNITŘNÍ MODEL SVĚTA
- ROVINA KULTURNÍ: VIDĚNÍ, VĚDĚNÍ A SDÍLENÍ PŘEDSTAV (DIDEROT, GOMBRICH)
 - **KONSENZUÁLNÍ SKUTEČNOST** (DEFINUJE DUŠEVNÍ ZDRAVÍ)

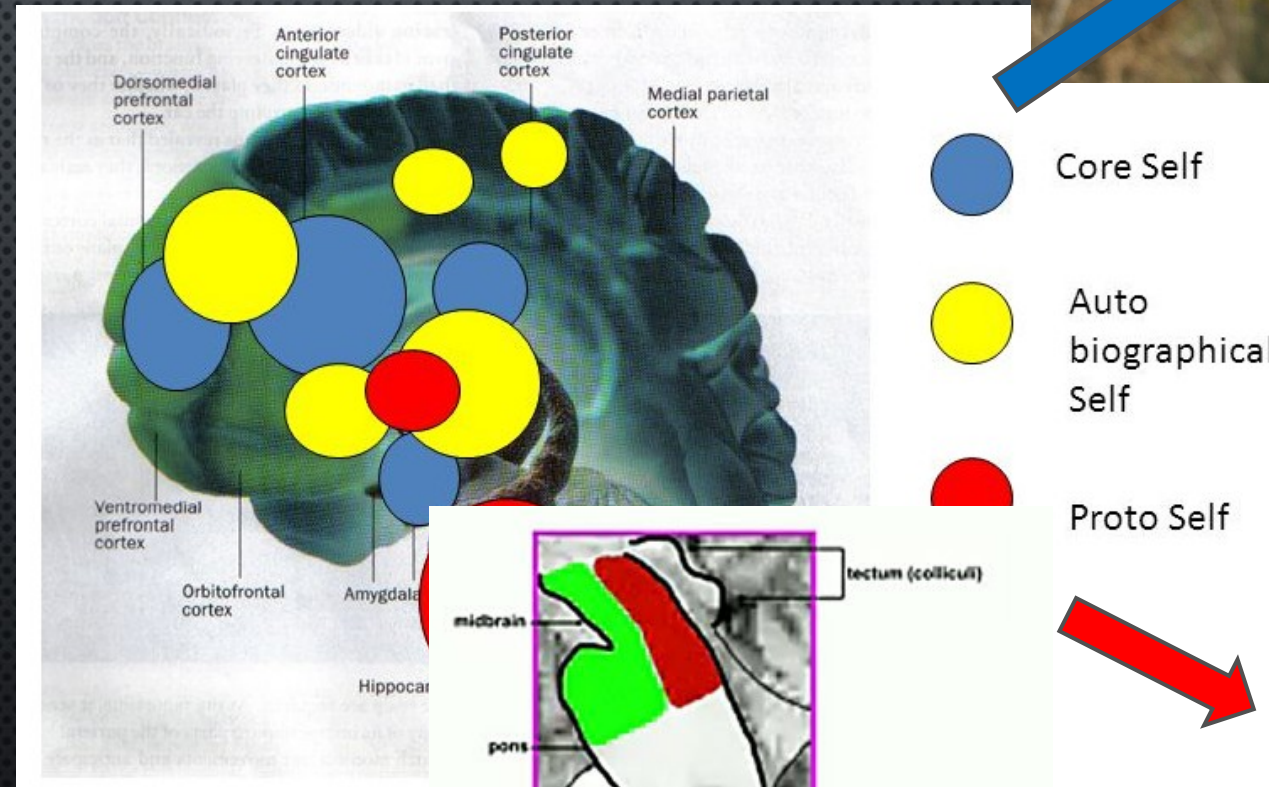
VĚDOMÍ A SELF

- ANTÓNIO DAMÁSIO:

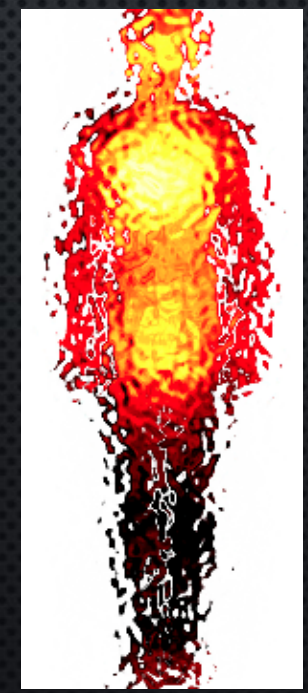
- *THE FEELING OF WHAT HAPPENS: BODY, EMOTION AND THE MAKING OF CONSCIOUSNESS* HEINEMANN: LONDON, 1999.

CENTRUM PRO JÁ (*THE SELF*) : „JÁ JE STÁLE ZNOVU OBNOVOVANÝ NEUROBIOLOGICKÝ STAV“

VIDÍME SE VNÍMÁNÍM TĚLA: "MEZI TĚLEM A OBLASTMI MOZKU, KTERÉ HO REGULUJÍ, EXISTUJE ÚZKÁ, PERMANENTNÍ VAZBA."



Body map



JÁSTVÍ



- DO 6TI TÝDNŮ: EKOLOGICKÉ JÁ („FEELING THE BODY AS ... AGENTIVE ENTITY IN THE ENVIRONMENT“, PHILIPPE ROCHAT, 2003)
- ZKUŠENOST SEBE JAKO DRUHÉHO: LACAN TVRDÍ, ŽE VĚDOMÍ JÁ (SELF) VZNIKÁ AŽ TEPRVE NA ZÁKLADĚ ZKUŠENOSTI „DRUHÉHO“.

VIZUÁLNÍ PERCEPCE

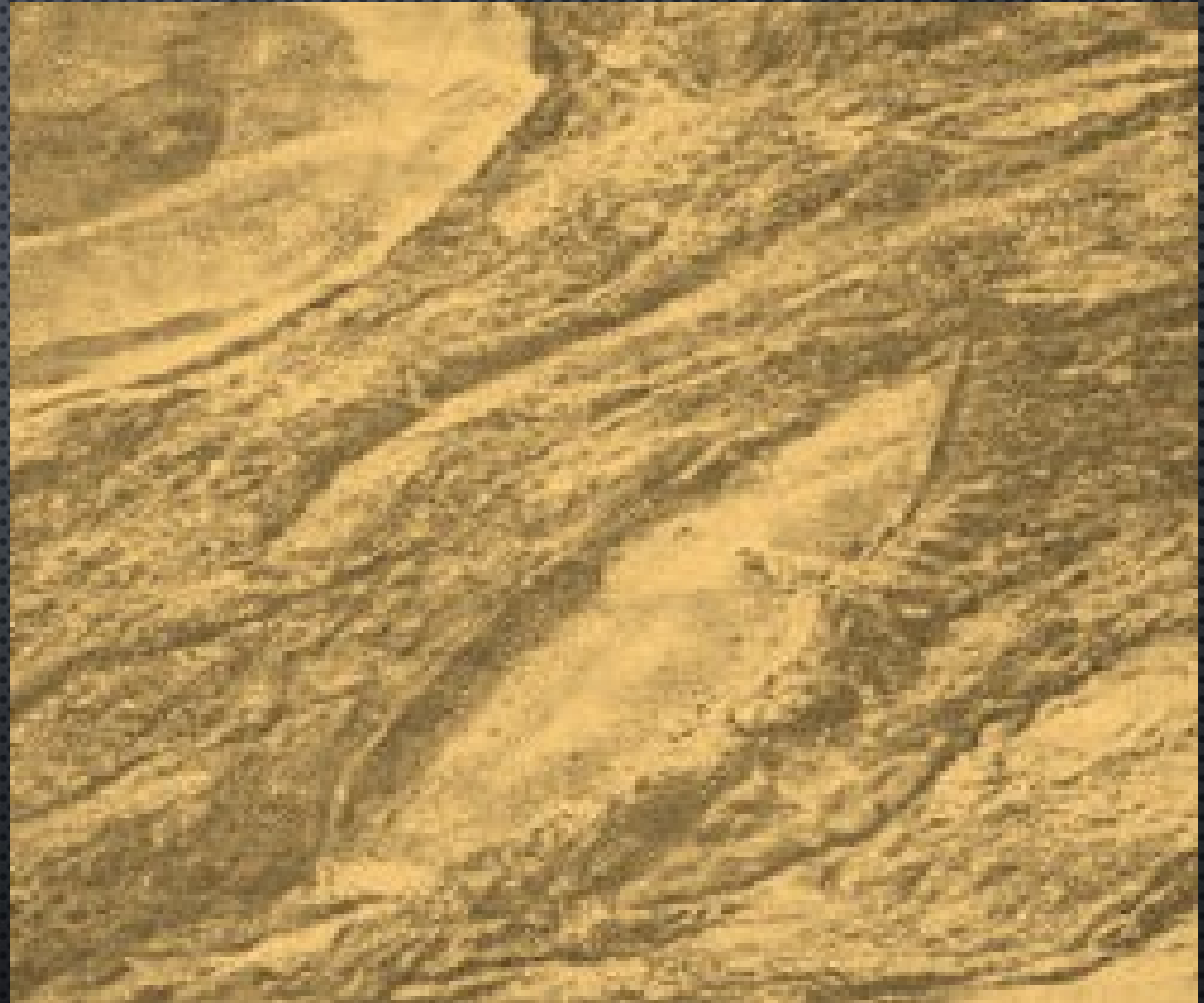
- VNÍMÁME PRAVIDELNÉ PROMĚNY
VLASTNOSTÍ SVĚTLA:

INTENZITA

BARVA

OKRAJE / PROSTOR

PŘECHODNÉ PODNĚTY/POHYB

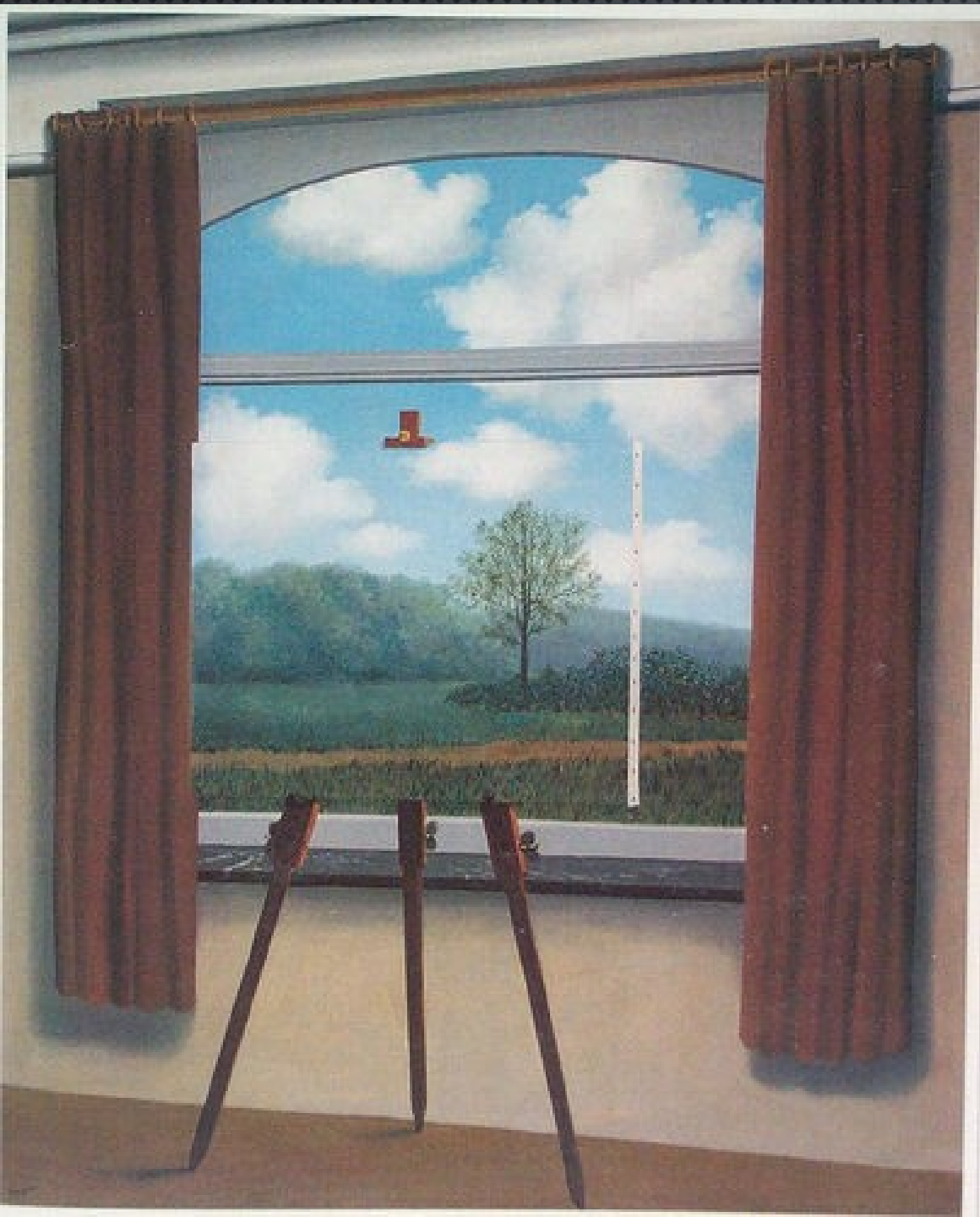


VNÍMÁNÍ PROSTORU

- NE-VIZUÁLNÍ VNÍMÁNÍ PROSTORU
(SLUNCE NA DOSAH RUKY A PODPÍRÁNÍ VĚŽE V PISE)
- TĚLESNÁ ZKUŠENOST PROSTORU (TAKTILNÍ A KINETICKÁ)
- PERSPEKTIVA A KRESBA (M-P: 20)



Bonanno Pisano, (zahájeno 1173)



ILUZE A ALEGORIE (JINOTAJ)

- „THIS IS HOW WE SEE THE WORLD. WE SEE IT OUTSIDE OURSELVES, AND AT THE SAME TIME WE ONLY HAVE A REPRESENTATION OF IT IN OURSELVES. IN THE SAME WAY, WE SOMETIMES SITUATE IN THE PAST THAT WHICH IS HAPPENING IN THE PRESENT.“

René Magritte: La
Condition Humane
(formace člověka),
1933

SIMULACE A
SYNESTÉZIE

M-P: 21:

„Nechtěli se spokojit s
analytickou studií, ale
chtěli se přiblížit
samotnému stylu
perceptivní zkušenosti“

Natalia Sergejevna
Goncharova: *Cyklista*
(1913)



VNÍMÁNÍ/VIDĚNÍ VĚCÍ



VĚCI NESOU LIDSKÉ ATRIBUTY

OBJECT TROUVÉ (NALEZENÉ PŘEDMĚTY)
KATALYZÁTORY **TOUHY**

Vidět mezi člověkem a věcmi
„závratnou blízkost, jež nám
brání pojmát sama sebe jako
čistého ducha (...) a věci
definovat jako čiré objekty
bez jakýchkoliv lidských
atributů“ (M-P: 32-33)



Man Ray: Dar (1921/1940)



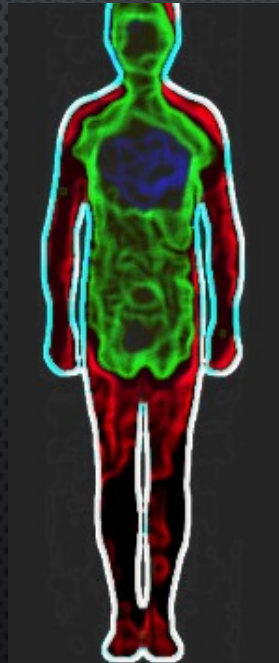
JAK VIDÍME (S) EMOCEMI

- RENÉ DESCARTES (1599-1650): VÁŠNĚ DUŠE (1659) ŠÍŠINKA MOZKOVÁ – KDE SE RODÍ VÁŠEŇ
- SEMIR ZEKI: CENTRUM PRO KRÁSU A LÁSKU ([HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=TLA08N3m3v0](https://www.youtube.com/watch?v=TLA08N3m3v0)) MIN 17:54
- DÍTĚ MEZI 3 A 4 MĚSÍCEM ROZPOZNÁ ŠTASTNÝ A ROZHŇEVANÝ OBLIČEJ



VNÍMÁNÍ

- TĚLESNÁ ZKUŠENOST (PROSTORU)
(TAKTILNÍ, KINETICKÁ, HORIZONTALITA,
VERTIKALITA)
- ZKUŠENOSTNÍ ZÁKLAD METAFOR



Tělesná zkušenost, imaginace a kognitivní věda

„jádro našich pojmových systémů je přímo ukotveno ve vnímání, pohybech těla a zkušenostech fyzické a sociální povahy“

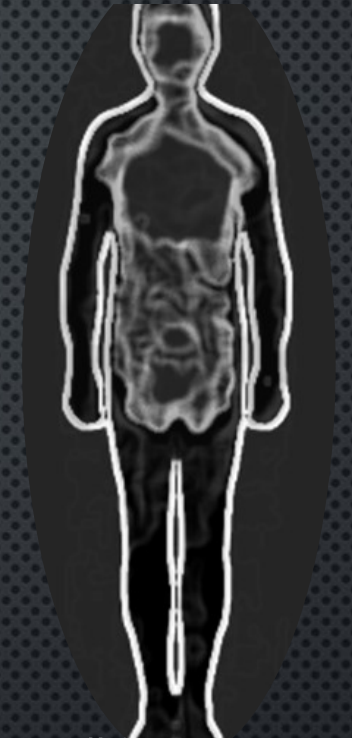
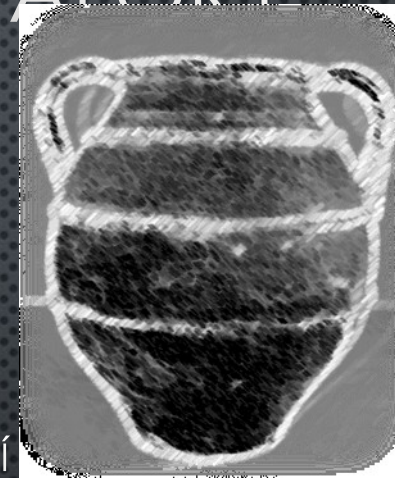
„pojmy, které nejsou přímo ukotveny ve zkušenosti, jsou zastoupeny metaforami...mentálními obrazy“

„myšlení má vlastnosti celistvého tvaru (gestaltu)“

„pojmové struktury – kognitivní modely“

(George Lakoff: 14)

DETEKCE A KOGNICE: BÁZE, METAFORY



- JAK K OBRAZŮM/GESTALTŮM PŘÍRAZUJEME POJMY?

- PŘEDPOJMOVÉ STRUKTURY: A: BÁZOVÁ (GESTALTY, MENTÁLNÍ)
- B: KINESTETICKÁ OBRAZOVĚ SCHEMATICKÁ (NÁDOBA, CELEK-ČÁST...)
- MENTÁLNÍ OBRAZ : KATEGORIE VNÍMANÉHO SVĚTA LIDSKÝCH DIMENZÍ: STOLY, ŽIRAFY, KONĚ
- METAFORY, METONYMIE
- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=TGVNGOMXE2C](https://www.youtube.com/watch?v=TGVNGOMXE2c)
- IMAGINÁRNO A FILMOVÁ KOŘIST



BARBARA MARIA
STANFFORD: 10%



- STATE OF MIND WERE CONCEIVED SIMULTANEOUSLY AS ORGANIC AND HISTORICAL AND CIVIL STATES. (SHEFTSBURRY)
- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=UWADTBUGMR4](https://www.youtube.com/watch?v=UWADTBUGMR4)

Olafur Eliasson

Andy Godsworthy